

Yvirfriðing- arnevndin evsta vald

Tá landsstýrismaðurin í umhvørvismálum í tinginum í gjár svaraði fyrispurningi frá Andriasi Petersen, varð staðfest, at avgerðir hjá yvirfriðingarnevndini ikki kunnu kærast

JOHN JOHANNESSEN

Hósdagin 23. september boðaði lögtingsformaðurin tinginum frá fyrispurningi frá Andriasi Petersen, varmanni á tingi fyri Dan R. Petersen. Fyrispurningurin var stílaður til Eyðun Elttor, landsstýrismaður í umhvørvismálum, og snúdi hann seg um útbyggingarætlanir, Eiði 3 og Eiði 4, hjá SEV.

I tingfundinum seinnapartin í gjár svaraði Eyðun Elttor fyrispurninginum, ið inniheldur sjei spurningar.

Hildið seg til loyvið

I fyrsta spurninginum varð spurt, um landsstýrismaðurin veit, um SEV hevur hildið seg til loyvið til Eiði 3 frá 1983.

Til henda spurningin svaraði landsstýrismaðurin, at um spyrjarin sipar til økið, ið Eiði 3 fevndi um, so hevur landsstýrismaðurin skilt, málið soleiðis, at Vesturdalur ikki var partur av upprunaligu Eiði 3 ætlanini.

Men sipar orðingin til loyvistreytirnar, so hevur yvirfriðingarnevndin í úrskurði frá 2. juli 1999 staðfest, at ikki allar treytir í 1983 úrskurðinum eru loknar enn. Her er talan um treytirnar 4 - 8. Men víst verður í sama sambandi á, at SEV hevur givið frágreiðing um orsokirnar til, at so er, og hevur yvirfriðingarnevndin síðani mælt til, at SEV lýkur hesar treytir.

Landsstýrismaðurin greiddi frá, at SEV ásnappar at Vesturdalur ikki var við í upprunaligu Eiði 3 ætlanini, og sókti felagið til við brævi dagfestum 12. januar 1999 um loyvi til framhaldandi vatnorkuútygging í Eyst-

uroynni. Hann vísti somuleiðis á, at Friðingarnevndin fyri Eysturoyar Sýslu gekk umsóknini hjá SEV á mti 18. februar 1999, og varð avgerðin staðfest av yvirfriðingarnevndini 2. juli 1999.

SEV skal gjalda

I øðrum spurningi verður spurt, um landsstýrismaðurin veit, um SEV hevur hildið tær treytir, sum vórðu álagdar SEV í sambandi við Eiði 3 ætlanina, og um tær ikki eru hildnar, vil Andrias Petersen hava at vita, hvat landsstýrismaðurin ætlar at gera fyri, at tær skulu verða hildnar.

Til hetta svaraði landsstýrismaðurin, at í úrskurðinum frá yvirfriðingarnevndini frá 30. desember 1983 verða ymsar treytir settar í sambandi við Eiði 3 ætlanina. Hann segði, at í sambandi við umsóknina um loyvi til núverandi verkætlan (Vesturdalur), hevur SEV við brævi dagfestum 29. juni 1999 greitt yvirfriðingarnevndini frá, hvussu og í hvønn mun ymsu treytirnar eru hildnar.

Síðani greiddi landsstýrismaðurin frá oman fyri nevnda úrskurðinum frá 2. juli 1999, har yvirfriðingarnevndin sigur, at allar treytir ikki eru loknar enn.

Men landsstýrismaðurin vísti á, at fleiri av treytunum frá 1983 einki hava við verandi útbygging at gera, men at punkt 8 í 1983 úrskurðinum áleggur SEV at bera kostnaðin av framhaldandi livfrøðiligum kanningum av Funningsfirði.

Síðani greiddi landsstýrismaðurin frá, at eftir hansara tykki, átti stóða at takast til, hvør skal gera hesar

kanningar og nær. Hann vísti á, at kanningin sjávsagt skal vera so objektiv og óvildug, sum til ber, og mælir hann til samarbeiði við út-lenskar stovnar á økinum.

Tøð ikki skolast burtur

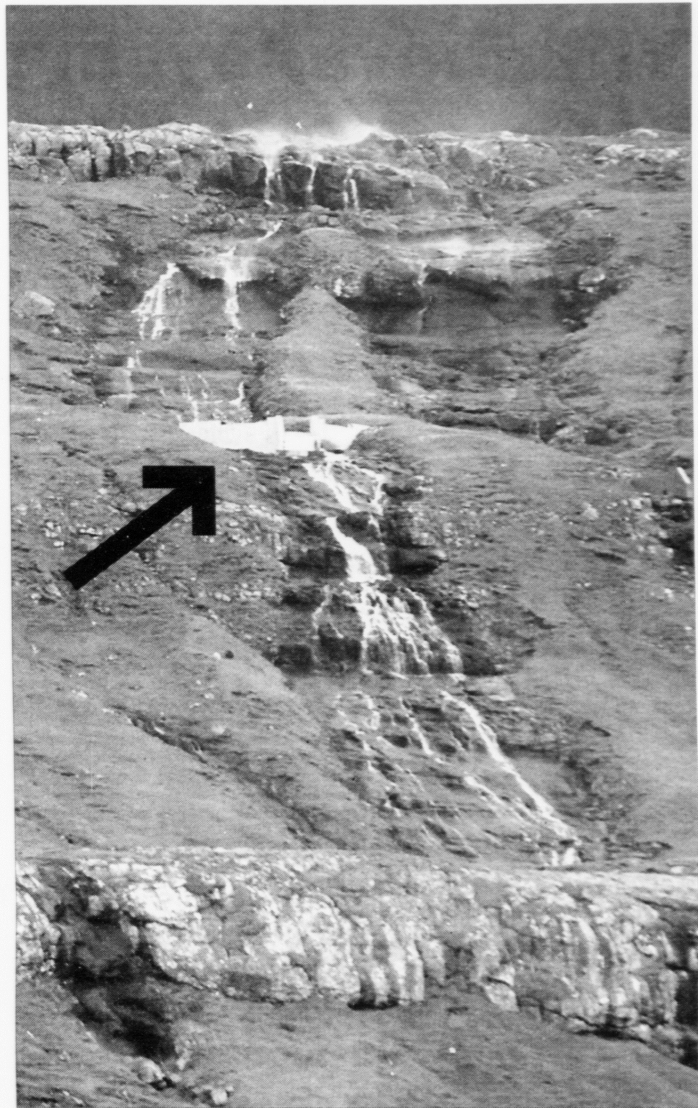
I triðja spurningi varð spurt, um landsstýrismaðurin metir tað vera rímligt, at ein stórir partur av vatninum millum Fjarða verður burturleiddur, tá havandi er í huga, at hetta er landbúnaðarøki burturav, og at hetta kemur at skapa stórar trupulleikar viðvíkjandi tæðing hjá landbúnaðinum í økinum.

Landsstýrismaðurin á-sannaði, at tað undir ávísam umstøðum kann vera óheppið, um stórir partar av vatninum verða tiknir úr einum øki. Men hann vísti á, at yvirfriðingarnevndin hevur havt umstøðurnar í huga, tá avgerð varð tikin um málið 2. juli 1999, og segði hann, at upplýst er, at talan verður ikki um at leiða alt vatn burtur.

Harafturat vísti landsstýrismaðurin á, at tað ikki er nokur góð grundgeving, tá fort verður fram, at um áin verður turr, verður hetta til stóran ampa fyri landbúnaðin, ið ikki sleppur at skola tøð burtur. Ti umhvørvisreglur siga nevnliga, at taðast skal soleiðis, at hetta ikki elvir til dálking av áum ella er til ampa fyri fólk, ið búgva nærhendis.

Verður ikki turrlagt

I fjórða spurningi varð spurt, um landsstýrið metir tað vera rætt út frá einum vistfrøðiligum og rekreativum sjónarmiði, at meginparturin av økinum millum

SEV hevur gjørt inntøk úr fjallinum upp í áirnar í Funningsfirði. Písurin visir eitt av hesum inntøkum, sum skal føra vatnið, sum annars fór í Funningsfirði, í Eiðisvatn - og víðari gjøgnum turbinuna og í Sundalagið...

Mynd: Jens Kristian Vang

Fjarða verður turrlagt.

Men í hesum sambandi svaraði landsstýrismaðurin, at hann roknar við, at loyvið frá yvirfriðingarnevndini er givið út frá teirri fyrirrey, at meginparturin av økinum ikki verður turrlagdur.

Áttu havt kannað

Til spurningin, um landsstýrismaðurin heldur tað vera rætt, at arbeiðið at leiðav burtur verður gjørt áðrenn kanningar eru framdar, svaraði hann, at tað helt

hann ikki. Ti vísti hann á, at kanningar eiga at verða gjørdar áðrenn arbeiðið við Vesturdalsá byrjar.

Mótmælini onga ávirkan

I sætta spurningi varð spurt, um mótmælini frá hagaárunum hava havt ávirkan á avgerð landsstýrismannsins. Men í hesum spurningi vísti landsstýrismaðurin á, at avgerðirnar hjá yvirfriðingarnevndini eru endaligar.

Gegni

I sjeunda spurningi varð spurt, um landsstýrismaðurin metir, at gegnið hjá limunum í yvirfriðingarnevndini er í lagi.

Til hetta svaraði hann, at yvirfriðingarnevndin tekur egnar og endaligar avgerðir samsvarandi lógini um náttúrufriðing. Hon er ikki til-mælandi myndugleiki. Men landsstýrismaðurin metir tað ikki liggja til sítt máls-øki, at meta um gegnið hjá hesi nevnd.

Vit loyva SEV at taka vatnið úr áunum við Funningsfirði, men

Eru vit 50 ár aftanfyri norðmenn?

Hesi seinastu árinu hevur SEV verið í ferð við at byggja út vatnorkuna í Eysturoynni. Fyrst gjørdur teir verkætlanina »Eiði-1«, sum fevndi um byrgingina við Eiðisvatn.

I hesum døgum eru teir um at vera lidnir við verk-

ætlanina »Eiði-3«, sum fevnr um at bora tunlar gjøgnum fjøllini inn eftir vestaru síðu av Funningsfirði, upp í allar áirnar, og føra tær til turbinuna sunnan fyri Eiði, samstundis við at teir taka part av »Eiði-4« upp í »Eiði-3«.

Ætlanin hjá teimum er fyribils at steðga við Vesturdalsá, men teir fara óiva at halda fram við »Eiði-4« seinni, sum fevnr um økið frá Vesturdalsá og út á Veðranes. Tá eru allar áirnar á Eystaru síðuni av Skálafjørðinum turrlagdar.

Seinni fara teir helst í holt við at taka »Eiði-2«, sum fevnr um økið frá Veðranesi til har »Eiði-1« tekur við.

Tá allar fyra verkætlanir eru liðugt útygðar, verður allur norðari parturin av Eysturoynni turrlagdur, tí hvønn einasta á, og hvør einasti lókur verður tikin við, og fýrur gjøgnum tunnlarnar til turbinuna, sum stendur sunnan fyri Eiðis bygd. Soleiðis verður øll norðursíðan av Eysturoynni turrløgd á sama hátt, sum gjørt var í

Noregi fyri 50 árum síðani. I norska blaðnum »Aftenposten« stóð nú ein dagin grein, sum greiðir rættlaga væl frá, hvat er í væntu í Eysturoynni um 50 ár. Vit hava týtt greinina, sum stóð í Aftenposten: